

säkringsbolag», då i annat fall dessas utveckling omöjliggöres, och med anledning däraf får jag härmed värdsamt föreslå,

att Riksdagen må i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och till Riksdagen inlämna förslag om sådan ändring i lagen om ömsesidiga försäkringsbolag den 24 juli 1903, att sådant bolag må kunna erhålla fastställelse å förändringar i sitt reglemente af i föreliggande motion omnämndt slag, äfven om ej, i enlighet med 79 § punkt 1 i samma lag, samtliga delägare därtill samtyckt.

Stockholm den 26 januari 1910.

Johan Jönsson.

Nr 43.

Af herr **Berg** i Göteborg, om hyresbidrag åt de ordinarie vaktmästarne vid riksbankens hufvudkontor m. m.

Under åberopande af den motivering, som finnes förebragt i en denna motion såsom bilaga åtföljande afskrift af en inlaga till bankoutskottet, får jag härmed hemställa,

att Riksdagen ville bevilja de ordinarie vaktmästarne vid riksbankens hufvudkontor *antingen* ett årligt hyresbidrag af 400 kronor *eller ock* ett årligt tillägg till lön och tjänstgöringspenningar med 200

kronor på hvardera, allt beräknadt från den 1 januari detta år.

Stockholm den 26 januari 1910.

Oskar Berg.

Afskrift.

Till 1910 års bankoutskott.

Undertecknade, ordinarie vaktmästare vid riksbanhens hufvudkontor, får härmed till bankoutskottet vördsamt anföra följande. Alldenstund hyres- och lifsmedelspris ännu icke visat tendens till nedgående, utan tvärtom i de flesta fall ytterligare stegrats, se vi oss nödsakade att än en gång vända oss till bankoutskottet med anhållan om sådan förhöjning af våra löneförmåner, att möjlighet må beredas oss att försörja oss och våra familjer, utan att, såsom nu är fallet, bittida och sent behöfva jakta efter biinkomster från andra håll.

Det torde icke vara bankoutskottet obekant, att vi endast i enstaka fall komma i åtnjutande af vår högsta aflöning, förr än 50-årsåldern är uppnådd, en tidpunkt af människans lif, då krafterna i regel märkbart aftaga, så att det icke är möjligt att arbeta så som i yngre dagar, helst som de arbeten, hvilka stå oss till buds, äro af den art, att en del af natten måste tagas i anspråk för deras fullgörande. Häraf blir helt naturligt följd den, att vi under påföljande dag blifva mindre arbetsdugliga, hvilket ovillkorligen måste blifva till nackdel för såväl oss själfva som den institution vi tillhöra.

Men nöden har ingen lag, vi äro tvingade att vid sidan af vår ordinarie tjänstgöring söka erhålla de inkomster, som äro nödvändiga för fyllande af bristen i vår existensmöjlighet, då vi för vårt arbete i banken icke erhålla, hvad som erfordras för våra nödvändigaste behof.

Vi vilja här nedan söka visa, hvad som oundgängligen fordras för underhåll af en familj på 4 å 5 personer, hvilket torde vara lägsta medeltalet, som enhvar af oss har att försörja, därvid strängt hållande oss till gängse priser, öfverensstämmande med officiella statistiska uppgifter.

Bostad, bestående af 2 rum och kök, lägst.....	Kr.	600: —
Lifsförnödenheter	»	1,560: —
Kläder, skodon, läkare, medicin m. m.....	»	438: —
Ved och lyse	»	102: —
Skatter	»	160: —
		<hr/>
	Summa kronor	2,860: —

Då vår högsta aflöning, efter afdrag till pensions- och änkekassor, uppgår till 1,734 kronor, förefinnes sålunda en brist af 1,126 kronor, hvilken måste täckas medelst extra inkomster, om sådana öfver hufvud taget stå att erhålla. Svårigheten att förskaffa sig extra inkomster är för närvarande så stor, att endast den, som själf pröfvat på vanskligheten däri, kan därom göra sig ett begrepp, helst som vi, på grund af de regelmässigt återkommande lokalvakterna, icke kunna binda oss för stadigvarande arbete. Följderna af dessa svårigheter blifva af så betänklig art, att vi måste lefva i en ständig ängslan för hvad framtiden bär i sitt sköte; nervsystemet förstöres af ständigt grubbel öfver hvar och på hvad sätt vi skola kunna anskaffa medel till våra barns och hustrurs uppehälle och, skulle vi till råga på eländet, läggas på ett långvarigt sjukläger, skulle ovillkorligen det förhållandet uppstå att alla våra under svett och möda anskaffade tillhörigheter skulle af utmätningsmän och fordringsägare bortföras för gäldande af skatter och andra skulder. Bekymren öfver hur allt sådant skall komma att gestalta sig har mera än en gång lagt familjeförsörjaren i en förtidig graf, hvilket åter halt till följd, att fattigvård och välgörenhetsinrättningar fått taga hand om de efterlevande. Tanken på att dylika förhållanden när som helst kunna inträda för våra familjer kunna sannerligen be-
röfva enhver modet att se framtiden an.

I sammanhang härmed torde böra omnämnas, att vi dagligen äro på ett eller annat sätt anförtrödda stora penningtransporter såväl som utom banken, därvid helt naturligt stora fordringar ställas på de medverkandes ärlighet, och det torde måhända kunna ligga inom möjlighetens område, att en familjefar, hvars barn på morgonen ropat efter mat, men icke kunnat tillfredsställas, skulle i ett ögonblick af förtviflan kunna glömma, hvar gränsen mellan egna och andras tillhörigheter ligger och därigenom göra både sig själf och dem han är förpliktigad att försörja ett namnlöst elände.

Om vi jämföra våra inkomster med våra yrkeskamraters inom de förnämsta enskilda banker i Stockholm, så synes tydligt, att dessa vaktmästare äro betydligt mera lyckligt lottade än vi.

Sålunda hafva vaktmästarna i nedanskrifna banker följande löneförmåner.

I Skånes Enskilda Bank efter 10 års tjänst.....	Kr.	2,000: —
Med pension efter 30 tjänste- och 55 lefnadsår med 70 procent på lön eller	Kr.	1,400: —

I Stockolms Enskilda Bank:

1:ste vaktmästaren	Kr.	2,970: —
öfriga » efter 25 år	»	2,600: —
» » 4 »	»	2,000: —

Pension efter 25 tjänste- och 60 lefnadsår med	Kr. 900: —
I Skandinaviska Kredit-A.-B. högst	> 1,980: —
Pension efter 25 tjänste- och 60 lefnadsår med	> 1,200: —

I dessa banker betalar ej personalen något till egen pension.

Dessutom fri bostad eller hyresersättning, lyse och ved.

I Stockholms Handelsbank:

En efter 27 år	Kr. 2,600: —
> > 22 >	> 1,900: —
> > 17 >	> 1,900: —
> > 12 >	> 1,700: —
> > 6 >	> 1,800: —
> > 4 >	> 1,600: —
> > 1 >	> 1,550: —
> > $\frac{1}{2}$ >	> 1,440: —

Dessutom fri bostad, ved och lyse, som utgår med något olika belopp.

Banken betalar såväl krono- som kommunalutskylder jämte läkararfvode för sina vaktmästare.

Pension utgår med $\frac{2}{3}$ af lön efter 25 tjänste- och 60 lefnadsår. Till pensionskassan betalas alla afgifter af banken.

Hvad vår dagliga tjänstgöring beträffar, så beräknas denna från kl. $\frac{1}{2}$ 10 f. m.— $\frac{1}{2}$ 4 e. m. hvarje söckendag, hvartill kommer bevakning af banken hvar 6:te vecka hela dygnet om utom den vanliga tjänstgöringen under expeditionstiden. Dessa vakter, hvilka hufvudsakligen bestå af stora portens bevakning, börjar lördags middag kl. 4 e. m. och avslutas påföljande lördag kl. 4 e. m. Tjänstgöringen för den ena af vakterna börjar då kl. 6 f. m. och fortsätter till kl. $\frac{1}{2}$ 9 f. m., fortsätter sedan kl. 10— $\frac{1}{2}$ 3 och kl. 4—9 e. m. och efter en timmes ledighet för aftonmåltid till kl. 6 f. m., hvilken senare tid dock får användas till hvila. Den andra af vakterna är portvakt $\frac{1}{2}$ 9— $\frac{1}{2}$ 10 f. m., har vanlig tjänstgöring 10— $\frac{1}{2}$ 3 e. m. och är portvakt 4—10 e. m. Under denna vakttjänst få vi öppna och stänga porten i medeltal 100—120 gånger per dag, enär alla personer, som besöka banken under den tid vakten afses, måste in- och utsläppas denna väg, alldenstund inkörsporten endast hålles öppen 2 timmar per dag och då endast för personer, som färdas med häst och åkdon. Medeltiden af vakt- och dagtjänst blifver då c:a 8 $\frac{1}{2}$ timmar per dag och kan likställas med tjänstetiden för vaktmästarne i ofvanstående enskilda banker.

Häraf torde tydligt framgå, att vi under vaktveckorna icke kunna erhålla annan hvila än den, som fås mellan kl. $\frac{1}{2}$ 11 e. m. och kl. 6 f. m.

Af hvad vi här ofvan anfört, torde med full tillförlitlighet och tydlighet framgå, att vi icke i onödan framkommit med begäran om förhöjning af våra inkomster, och vilja vi därför på det vördsammaste bedja bankoutskottet behjarta vår nöd och antingen bevilja ett hyresbidrag af kronor 400 eller ock ett tillägg å lön och tjänst-

göringspenningar med kronor 200 å hvardera, så att det må blifva oss möjligt att nödtorftigt försörja oss själfva och våra familjer, hvarjämte vi äfvenledes vilja hemställa, att hvad bankoutsrottet beviljar måtte tillerkännas oss från och med den januari 1910.

Stockholm den 31 december 1909.

<i>J. L. Johansson.</i>	<i>A. W. Kjellmodin.</i>	<i>Nils Hansson.</i>
<i>P. A. Pettersson.</i>	<i>W. Andersson.</i>	<i>C. G. Blomberg.</i>
<i>J. A. Källström.</i>	<i>C. A. Zetterström.</i>	<i>C. G. Gustafsson.</i>
<i>J. G. Pettersson.</i>	<i>G. J. Bergman.</i>	<i>G. A. Olsson.</i>
<i>J. O. Gentzel.</i>	<i>C. J. Bjurling.</i>	<i>J. C. Carlsson.</i>
<i>P. E. Barklund.</i>	<i>C. A. Angårdh.</i>	<i>Johan Carlsson.</i>
<i>C. O. E. Carlsson.</i>	<i>E. R. Eriksson.</i>	<i>O. E. Rahl.</i>
	<i>J. E. Hellström.</i>	

Vidimeras:

<i>P. J. Ekstrandh.</i>	<i>John Wallenborg.</i>
-------------------------	-------------------------